

Міністерство культури України
Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

Вивчення оркестрових інструментів

Методичні рекомендації
для студентів вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність: “Народна художня творчість”
Спеціалізація: “Народне інструментальне
мистецтво” (духові інструменти)

Вінниця
Нова Книга
2012

УДК 786/789(075)

ББК 85.315.3я7

В 41

*Затверджено Державним методичним центром навчальних закладів
культури і мистецтв України (17.03.2008 р.)*

Рецензенти:

Б. Ю. Стронько — викладач Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського і Київського державного вищого музичного училища ім. Р. М. Глієра, кандидат мистецтвознавства, композитор;

В. О. Швець — викладач КВНЗ “Київське обласне училище культури і мистецтв”.

Відповідальна за випуск **Стронько Т. Ф.**

Укладач В. М. Пересунько — викладач Тульчинського училища культури

Вивчення оркестрових інструментів : методичні

В 41 рекомендації для студ. і викл. вищ. навч. закл. культ. і мист., керівн. оркестрів / уклад. В. М. Пересунько. — Вінниця : Нова Книга, 2012. — 64 с.

ISBN 978-966-382-451-2

Методичні рекомендації містять основні відомості про духові інструменти: коротка характеристика, діапазон, будова інструменту тощо.

Для викладачів і студентів навчальних закладів культури і мистецтв, керівників оркестрів різного складу.

УДК786/789(075)

ББК 85.315.3я7

ISBN 978-966-382-451-2

© Пересунько В. М.,
укладання, 2012

© Нова Книга, 2012

Зміст

Вступ	4
Навчально-методичні питання	6
Склади духових оркестрів	9
Короткі історичні відомості про розвиток духових інструментів і духового оркестру.....	14
Догляд за амбушурними мідними інструментами.....	16
Догляд за дерев'яними інструментами	17
Догляд за ударними інструментами	18
Флейта.....	18
Кларнет	22
Саксофон.....	25
Валторна.....	30
Труба.....	34
Тромбон.....	38
Ударні інструменти	43
Ударні інструменти без визначеної висоти звука.....	43
Ударна установка (комплект ударних інструментів)	47
Ударні інструменти з визначеною висотою звука	49
Корнет, альт, тенор, баритон	52
Туба.....	56
<i>Додаток. Ключі.....</i>	<i>61</i>
Література	62

Вступ

Духові оркестри здавна і повсюди користуються популярністю широких верств населення.

Значною мірою лице оркестру залежить від керівника, його знань та вмінь. Неможливо уявити керівника оркестру, який не знає основних відомостей про інструменти, не володіє, хоча б елементарно, кожним із них, не знає методики навчання гри на інструменті.

Завдання курсу “Вивчення оркестрових інструментів” в училищах культури якраз і полягає в тому, щоб надати студентам, як майбутнім керівникам оркестру, ці знання та навички.

Необхідність написання даного методичного посібника викликана тим, що досі не створено окремого підручника з дисципліни “Вивчення оркестрових інструментів”, який би задовольняв у повній мірі програмні вимоги з даної дисципліни в училищах культури. Цей методичний посібник є спробою узагальнення і систематизації основних відомостей про духові інструменти та може використовуватись викладачами і студентами училищ культури протягом вивчення даної дисципліни.

Під час проведення занять викладачеві не слід обмежуватись матеріалом, який містить даний методичний посібник. Необхідно більш детально пояснювати студентам окремі теми, використовуючи наочність та враховуючи спеціальну підготовку студентів, їх творчий розвиток.

Протягом вивчення кожного з інструментів обов’язково висвітлюються такі питання:

1. Короткі історичні відомості про інструмент.
2. Постава під час гри на інструменті.
3. Будова інструмента.
4. Теоретичні відомості про інструмент:
 - належність до оркестрової групи;
 - звуковидобування;
 - стрій;

- нотація;
 - діапазон;
 - регістри, їх характеристика;
 - роль в оркестрі.
5. Характерні особливості кожного з інструментів.
 6. Навчально-методична література.
 7. Кращі виконавці на даному інструменті.

У процесі навчання студент повинен також практично засвоїти кожен з інструментів. На інструменті учень повинен вміти виконати мінорні та мажорні гами, арпеджіо їх тризвуку; вивчити 1–2 етюдів, дві п'єси, нескладні оркестрові партії.